

**ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА МЕНЕДЖМЕНТУ

**Матеріали Міжнародної
науково-практичної конференції
(12 травня 2021 року)**

Луцьк 2021

АНАЛІЗ СТАНУ ТА РОЗВИТОК ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗІ

Сорокіна Альона Миколаївна
Херсонський державний університет

В Україні виробляється і споживається весь спектр кондитерської галузі, проте найбільшою перевагою користуються «м'які» солодощі із борошна. Кондитерська галузь виробів із борошна займає перше місце за рівнем споживання - 6 кг на душу населення в рік, шоколадні цукерки посідають друге місце - 2,5 кг на душу населення в рік, інша кондитерська продукція - 6,5 кг на душу населення в рік.

Так, обсяг споживання найбільш популярних в Україні кондитерських виробів із борошна в Нідерландах складає 12,9 кг на душу населення в рік, що в 2 рази перевищує показник України. У Швейцарії середньорічне споживання виробів із шоколаду складає 10,5 кг на душу населення, що в 5 разів більше ніж в Україні. Лідером кондитерських цукрових виробів є Швеція із середньорічним споживанням 7,77 кг на душу населення [4].

Частка кондитерської галузі в структурі продукції харчової промисловості України становить 15%, з них основна частина припадає на кондитерські вироби із борошна нетривалого зберігання - 40,5%, решта припадає на цукрові та вироби із шоколаду.

Результати аналізу структури обсягів виробництва продукції із борошна за 2018-2020 рр. свідчать про такі тенденції: зростають обсяги виробництва тортів на 7,8%, тістечок - на 5,8%, печива і аналогічних

виробів - на 3,7% на тлі зменшення виробництва пирогів і пончиків на 5,1%, снідних солодощів - на 15,8% [5].

Кондитерська галузь України характеризується високим рівнем конкуренції, насиченістю, присутністю іноземних компаній, що обумовлює широкий асортимент продукції, який динамічно оновлюється і відповідає потребам споживачів.

На ринку кондитерської галузі України представлена продукція близько 850 підприємств. Дві третини ринку України і три чверті експорту акумулюють 9 виробників, а саме: «Рошен», «АВК», «Конті», «Світоч»(Nestle), «Монделіс Україна» («Kraft Foods Україна»), «Бісквіт-Шоколад», «Житомирські ласощі», «Полтавакондитер», «Світ ласощів» і ін. Серед найбільших компаній конкуренція зберігається на досить високому рівні - як за ціновими,

так і неціновими (якість, упаковка, каналами реалізації) параметрами. Дрібні виробники не бажають конкурувати з великими компаніями і намагаються займати вільні ніші в регіонах.

Слід зазначити, що на українському ринку значні позиції займають підприємства, які входять в ТОП-100 2018 світового рейтингу кондитерських компаній (Candy Industry Global Top 100 - 2018 року). Так, «Монделіс Інтернейшнл» (171 завод, чисельність персоналу - 110 тис. чол.) займає 2-е місце світового рейтингу, 3-є місце рейтингу займає швейцарська «Нестле» (486 фабрик, чисельність персоналу - 330 тис.). Двадцять місце в рейтингу належить українській кондитерській корпорації «Рошен» - 1,021 млрд дол. США (9 фабрик, більше 7 тис. Чол.) [2;3].

До основних проблем розвитку кондитерської галузі України відносяться (рис. 1)

Рис. 1. Основні проблеми розвитку кондитерської галузі

Результати опитування переваг споживачів на внутрішньому ринку дещо відрізняються від займання частки ринку, але в цілому тенденція зберігається - найбільш популярними є продукти ТМ «Рошен» (37%), «Конті» (21%), «АВК» (14%), «Світоч» (12%). При цьому, український споживач обирає кондитерські вироби за трьома ознаками: смакові якості (31%), репутація виробника (30%), ціна (26%). Більш лояльними споживачі виявляються до торгових марок «Рошен» і «Корона». Слід зазначити, що переважну більшість споживачів спонукає до покупки реклама в ЗМІ (57% опитаних) [1].

Перспективними напрямками розвитку кондитерської галузі в Україні є:

- інвестування у формування репутації компанії і прозорості торгівельної марки;
- приєднання кондитерських компаній до участі в діяльності Міжнародної організації справедливої торгівлі, що передбачає закупівлю сировини за справедливими цінами з інших країн, виробництво яких сертифіковане організацією не тільки за дотриманням стандартів якості, але і стандартами екологічної безпеки;
- акцентування на походження інгредієнтів, з яких вироблено продукцію, відповідність їх стандартам безпеки і якості;
- представлення на ринку продукції для сегментів «преміум», для споживачів пенсійного віку;
- інвестування в проведення наукових досліджень, розповсюдження і впровадження їх результатів;
- активізація виробництва шляхом вдосконалення законодавчої бази.

Отже, до перспективних напрямків розвитку кондитерської галузі в Україні належать: формування прозорої репутації компанії і торгівельної марки; акцентування на походження інгредієнтів і відповідність продукції стандартам безпеки і якості; інвестування в науку і впровадження інновацій у виробництво і маркетинг.

1. Заїнчковський А.О., Сичевський М.П. Стан і перспективи розвитку підприємств харчової переробної промисловості України // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2019. – №2. – С. 22–26.

2. Мировой рейтинг кондитерских компаний Candy Industry Global Top 100 – 2019 // candy.net.ru.

3. О «Росшен» // Международная кондитерская корпорация «Росшен» // rosHEN.com.

4. Обзор кондитерского рынка за 2019 год // ruik.com.ua.

5. Статистическая информация // Государственная служба статистики Украины // www.ukr-stat.gov.ua.